

**UNIVERSIDADE FEDERAL FLUMINENSE
INSTITUTO DE ARTE E COMUNICAÇÃO SOCIAL
CURSO DE ESTUDOS DE MÍDIA**

NOME E SOBRENOME DO ALUNO

**TÍTULO DO TRABALHO
e subtítulo, se houver**

**Niterói
2016**

Comment [1]: Este template apresenta um modelo básico de formatação para trabalhos de conclusão de curso apresentados na graduação em Estudos de Mídia. Pequenas alterações formais são aceitas, desde que não comprometam o modelo e nem divirjam das regras previstas pela norma ABNT nº 14.724 (última atualização em 2011).

Trabalhos de pesquisa aplicada devem sofrer variações no formato, em função de sua natureza.

Comment [2]: Insira seu nome neste campo. Nos demais campos do trabalho, substitua as informações deste modelo por suas próprias informações. Ao fim, elimine os comentários e marcas de revisão.

Comment [3]: Fonte Arial, 14pts, negrito. Caixa alta no título. Não utilize ponto final

Comment [4]: Ano em que o seu trabalho foi apresentado.

NOME E SOBRENOME DO ALUNO

Comment [5]: Arial ou Times New Roman, 14pts, caixa alta, sem negrito.

**TÍTULO DO TRABALHO
e subtítulo, se houver**

Trabalho de conclusão de curso apresentado em dd de mm de aaaa, como requisito parcial para a obtenção do grau de bacharel em Estudos de Mídia pela Universidade Federal Fluminense.

Comment [6]: Edite a caixa de texto e substitua as lacunas por suas informações.

Orientador Acadêmico

Prof. Dr. Nome E Sobrenome do Orientador

Comment [7]: Indique o nome e a titulação de seu orientador.

Co-Orientador Acadêmico

Prof. Dr. Nome e Sobrenome do Co-Orientador Se Houver

Comment [8]: Indique o nome e a titulação de seu co-orientador. Caso não possua um co-orientador, elimine este campo de seu trabalho.

Niterói

2016/1

Comment [9]: Indique o período letivo em que o trabalho foi apresentado.

Comment [10]: Mantenha esta página intencionalmente em branco, para o caso de solicitar a preparação de ficha catalográfica.

NOME E SOBRENOME DO ALUNO

**TÍTULO DO TRABALHO
e subtítulo, se houver**

Trabalho de conclusão de curso apresentado em dd
de mm de aaaa, como requisito parcial para a
obtenção do grau de bacharel em Estudos de Mídia
pela Universidade Federal Fluminense.

Trabalho aprovado em ____ de _____ de ____.

Comment [11]: Indique as informações dos membros componentes de sua banca, adaptando os campos para sua configuração específica, no caso de haver um co-orientador ou mais avaliadores. Lembre-se de indicar a titulação (Prof., Prof. Ms. ou Prof. Dr.) e a vinculação corretas para cada caso.

BANCA EXAMINADORA

Prof. Dr. Nome E Sobrenome do Orientador (Orientador Acadêmico)
Universidade Federal Fluminense

Prof. Dr. Nome E Sobrenome do Professor 1 (Avaliador)
Universidade Federal Fluminense

Prof. Dr. Nome E Sobrenome do Professor 2 (Avaliador)
Universidade Federal Fluminense

Dedico este trabalho a Fulano de Tal, grande parceiro e companheiro. Este trabalho não seria o mesmo sem a sua inspiração

Comment [12]: Arial ou Times New Roman, 12pts, itálico, espaçamento 1.

AGRADECIMENTOS

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna. Quisque interdum odio nec nulla laoreet, ac pretium lectus convallis. Aenean sit amet ex id ex euismod maximus at eu urna. Suspendisse convallis euismod nunc eu molestie. Nam elit arcu, mattis ac erat et, ultricies condimentum mi. Curabitur vitae nunc bibendum ex volutpat dictum. Aenean varius augue lacus, vel aliquet purus scelerisque id. Nulla ut ipsum a mauris imperdiet finibus. Sed vel nunc ultricies, facilisis tellus ut, tempus ligula. Vivamus sagittis sem in gravida vestibulum. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In ac tempor nulla.

Nam euismod elit condimentum pellentesque vestibulum. Nulla sodales neque felis, vitae convallis lorem maximus et. Cras efficitur dapibus porta. Aliquam sagittis leo eu odio feugiat, vel porttitor libero ultricies. Suspendisse sed fringilla erat, non faucibus ipsum. Sed et sollicitudin est. Quisque nec hendrerit lectus, facilisis posuere nulla. Morbi hendrerit aliquet metus in mollis. Sed a malesuada nunc. Curabitur placerat eget neque et efficitur. Vestibulum luctus iaculis sollicitudin. Pellentesque scelerisque cursus felis eget cursus. Fusce eget urna leo.

Mauris cursus ipsum diam, quis eleifend velit volutpat ut. Praesent malesuada quis lorem eu accumsan. Vivamus orci tortor, ullamcorper non auctor in, tincidunt at diam. Aenean sit amet augue ullamcorper ante pretium rutrum. Etiam euismod felis a ante euismod, id iaculis ligula cursus. Morbi eleifend eu tortor sit amet viverra. Duis bibendum maximus sagittis. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas.

Nam quis mauris elit. Aliquam volutpat euismod lectus ac accumsan. Duis id pellentesque purus. Donec quis elit nisi. Etiam quis eros sollicitudin urna vehicula congue. Suspendisse id sapien sed justo ornare pretium. Nam molestie euismod dapibus. Donec cursus sagittis ante vel interdum. Aenean non velit vel magna rhoncus ornare vel vitae ex. Phasellus congue molestie mi non rhoncus. Morbi et dui mauris. Nulla suscipit, urna nec sagittis malesuada, odio nibh lobortis justo, ut volutpat turpis metus ut enim.

Praesent maximus dapibus elit vitae luctus. Nulla iaculis urna vel neque gravida vulputate. Nam vel tincidunt orci, sit amet condimentum nunc. Sed ipsum massa, dignissim non libero quis, accumsan viverra mauris. Sed non pretium metus, sit amet lobortis lorem. Curabitur tristique risus ut vehicula tristique. Mauris efficitur nisl in feugiat cursus. Mauris ac enim ex.

Comment [13]: Arial ou Times New Roman, 12pts, espaçamento 1.

“Esta epígrafe guarda relação com meu trabalho e, por esta razão, achei oportuno citá-la. Mas, como toda epígrafe, trata-se de um elemento opcional ao texto”

(Nome Do Autor Alinhado À Direita)

RESUMO

SOBRENOME, Nome. *Título do trabalho: e subtítulo, se houver.* Niterói: Universidade Federal Fluminense, 2016. (Monografia de Graduação.)

Comment [14]: Indique a referência de seu trabalho de acordo com as regras ABNT.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna. Quisque interdum odio nec nulla laoreet, ac pretium lectus convallis. Aenean sit amet ex id ex euismod maximus at eu urna. Suspendisse convallis euismod nunc eu molestie. Nam elit arcu, mattis ac erat et, ultricies condimentum mi. Curabitur vitae nunc bibendum ex volutpat dictum. Aenean varius augue lacus, vel aliquet purus scelerisque id. Nulla ut ipsum a mauris imperdiet finibus. Sed vel nunc ultricies, facilisis tellus ut, tempus ligula. Vivamus sagittis sem in gravida vestibulum. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In ac tempor nulla.

Comment [15]: Arial ou Times New Roman, 12pts, espaçamento 1.

Palavras-chaves: Lorem ipsum. Lorem ipsum. Lorem ipsum.

Comment [16]: Separadas por ponto. Evite palavras ou expressões muito genéricas.

Utilize no máximo seis palavras-chaves.

ABSTRACT

SOBRENOME, Nome. *Título do trabalho: e subtítulo, se houver.* Niterói: Universidade Federal Fluminense, 2016. (Monografia de Graduação.)

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna. Quisque interdum odio nec nulla laoreet, ac pretium lectus convallis. Aenean sit amet ex id ex euismod maximus at eu urna. Suspendisse convallis euismod nunc eu molestie. Nam elit arcu, mattis ac erat et, ultricies condimentum mi. Curabitur vitae nunc bibendum ex volutpat dictum. Aenean varius augue lacus, vel aliquet purus scelerisque id. Nulla ut ipsum a mauris imperdiet finibus. Sed vel nunc ultricies, facilisis tellus ut, tempus ligula. Vivamus sagittis sem in gravida vestibulum. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In ac tempor nulla.

Keywords: Lorem ipsum. Lorem ipsum. Lorem ipsum.

Comment [17]: Separação de dois espaços.

Comment [18]: Tradução de seu resumo para o inglês.

LISTA DE ILUSTRAÇÕES (se houver)

Figura 1.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	7
Figura 1.2 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna. Quisque interdum odio nec nulla laoreet, ac pretium lectus convallis.....	42
Figura 2.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna. Quisque interdum odio nec nulla laoreet, ac pretium lectus convallis.....	56
Figura 3.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna.....	58
Gráfico 1.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna.....	78
Gráfico 1.2 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	109
Gráfico 1.3 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna.....	111

Comment [19]: A lista pode ser construída como texto corrido ou como tabela (com as bordas visíveis ou não). Lembre-se de indicar na tabela o título da ilustração, de acordo com o apresentado no corpo de seu trabalho. Numere as ilustrações de acordo com a ordem de aparição.

LISTA DE TABELAS (se houwer)

Tabela 1.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna. Quisque interdum odio nec nulla laoreet, ac pretium lectus convallis.....	7
Tabela 1.2 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna. Quisque interdum odio nec nulla laoreet, ac pretium lectus convallis.....	42
Tabela 2.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna. Quisque interdum odio nec nulla laoreet, ac pretium lectus convallis.....	56
Tabela 3.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna.....	58
Tabela 4.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna.....	78
Tabela 4.2 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	109
Tabela 4.3 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam ut ornare arcu, finibus fermentum magna.....	111

LISTA DE ABREVIATURAS E SIGLAS *(se houver)*

ABNT	Associação Brasileira de Normas Técnicas
CSA	Ciências Sociais Aplicadas
IACS	Instituto de Arte e Comunicação Social
ISO	International Standards Organization
UFF	Universidade Federal Fluminense

SUMÁRIO

	INTRODUÇÃO	14
1 –	LOREM IPSUM DOLOR SIT AMET	19
1.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	22
1.2 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	23
1.3 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	29
1.3.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	30
1.3.2 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	32
2 –	LOREM IPSUM DOLOR SIT AMET	42
2.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	49
2.2 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	52
3 –	LOREM IPSUM DOLOR SIT AMET	56
3.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	58
3.2 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	63
3.2.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	67
4 –	LOREM IPSUM DOLOR SIT AMET	68
4.1 –	Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.....	78
5 –	LOREM IPSUM DOLOR SIT AMET	90
	REFERÊNCIAS	91
	APÊNDICE A – NOME DO DOCUMENTO ELABORADO PELO AUTOR	109
	ANEXO I – NOME DO DOCUMENTO NÃO ELABORADO PELO AUTOR	110
	ANEXO II – NOME DO DOCUMENTO NÃO ELABORADO PELO AUTOR	111

Comment [20]: Arial, 12pts, caixa alta. A Introdução, as Referências, os Apêndices e os Anexos não são numerados.

Comment [21]: Apêndices são documentos elaborados pelo próprio autor, que servem como material de referência para o trabalho, como entrevistas, livros de códigos, formulários, glossários etc. Os Apêndices são ordenados alfabeticamente.

Comment [22]: Anexos são fontes e referências consultadas pelo autor do trabalho, de autoria de terceiros, como documentos históricos, mapas, etc.

INTRODUÇÃO

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nullam vitae mollis justo, non maximus tellus. Curabitur vehicula lorem ut velit vestibulum, vel tempor nisi lobortis. “Aliquam bibendum metus vel ultrices fermentum. Cras odio nisi, consequat eu molestie ut, aliquet non dolor” (SOBRENOME DO AUTOR CITADO, 1900, p. 111). Curabitur nec diam sit amet ipsum eleifend aliquam. Quisque ornare eget odio varius interdum. Curabitur eu tortor a justo pretium ultrices¹.

Proin imperdiet cursus leo vitae mollis. Suspendisse at egestas arcu. Aliquam est tellus, feugiat consectetur volutpat nec, tincidunt vitae odio. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Fusce interdum maximus neque et elementum. Vivamus accumsan ac nulla vehicula consequat.

Vestibulum sagittis molestie augue sagittis auctor. Etiam enim lorem, fermentum quis ultricies a, volutpat vitae neque. Sed libero ipsum, dapibus sit amet laoreet id, tempor et mauris. Mauris semper commodo molestie. In lobortis ante sed sem dictum, eget sollicitudin arcu interdum. Morbi accumsan risus elit, vel dapibus sem luctus et. Vestibulum lacinia nisl enim, nec efficitur nulla pretium non. Donec vehicula est eget vulputate sagittis. Mauris convallis laoreet justo ac iaculis (SOBRENOME DO AUTOR CITADO, 1900, p. 111).

Suspendisse dictum sapien ut felis congue tempus. Donec porttitor, mauris ac viverra ornare, purus velit tempor nunc, nec rutrum urna lectus at purus. Sed luctus nisl quis risus luctus, ac semper velit ornare. Aliquam condimentum mi ut mollis cursus (SOBRENOME DO AUTOR CITADO, 1900;

¹ Aliquam condimentum purus nisi. Nulla tristique pretium ante quis luctus. Nunc nec arcu ac ligula venenatis sollicitudin vitae vel turpis. Vestibulum tristique, arcu non ultrices ullamcorper, dui metus facilisis leo, eget tincidunt velit massa et felis. Praesent sed pretium eros, in fringilla metus. Ut imperdiet tortor sit amet erat consectetur, id volutpat urna auctor. Duis interdum vitae libero ac aliquet. Cras efficitur odio ut nisi pulvinar semper. Integer hendrerit lectus sodales accumsan elementum.

Comment [23]: A cada início de capítulo, abra cinco espaços para o topo da página.

Lembre-se de numerar as páginas de seu trabalho. A numeração deve ser empregada somente a partir da Introdução.

Comment [24]: Arial ou Times New Roman, 12pts, espaçamento 1,5.

Comment [25]: Exemplo de citação no corpo do texto, quando o trecho citado é menor ou igual a três linhas.

Comment [26]: Exemplo de nota de rodapé. Prefira notas de rodapé a notas de fim. Utilize as notas para acrescentar informações relevantes à leitura. Não utilize as notas para referências.

As notas devem ser formatadas em Arial ou Times New Roman, 10pts, espaçamento 1.

Comment [27]: Citações maiores que quatro linhas devem vir recuadas de 4pts, com fonte Arial ou Times New Roman, 10pts, espaçamento 1.

SOBRENOME DE OUTRO AUTOR CITADO, 1900). Nunc sed orci nulla. Fusce id sapien id dolor ornare gravida. Cras ut neque quis erat pharetra feugiat. Praesent rutrum, dui vitae imperdiet condimentum, quam ex aliquam justo, posuere rutrum quam ligula at urna. Sed dignissim dolor mi, nec efficitur mi consectetur sit amet. Cras aliquet, lacus et consequat volutpat, felis nisi vulputate metus, eu elementum metus est quis quam. Mauris orci lorem, ullamcorper et quam vitae, tristique porttitor turpis. Mauris tincidunt, odio non gravida porta, leo orci lacinia dui, eget tincidunt nunc magna a libero. Proin ultricies orci non tempor sodales (cf. Apêndice A).

Comment [28]: Referência a dois autores simultaneamente.

Etiam porttitor urna quis faucibus auctor. Sed lectus risus, pharetra maximus odio et, fringilla convallis turpis (**SOBRENOME DE CO-AUTOR CITADO; SOBRENOME DE OUTRO CO-AUTOR CITADO, 1900, p. 111**). Etiam commodo et ligula eget porttitor. Suspendisse finibus dui a tortor laoreet luctus. Morbi consectetur, purus aliquam tincidunt porttitor, ante odio sodales eros, at tempor mi magna in elit. Aenean vitae dolor pellentesque, finibus tortor eu, pulvinar tortor. Morbi ultricies risus urna, id mollis odio cursus ut. Curabitur faucibus fringilla libero, vitae egestas enim tincidunt eu. Aliquam eget nisi in est ullamcorper suscipit non eu libero. Vivamus porttitor odio elit, at consectetur quam rhoncus vitae. Suspendisse tincidunt maximus metus, at feugiat libero fermentum in.

Comment [29]: Referência a Apêndice.

Comment [30]: Referência a trabalhos com mais de um autor.

Vivamus aliquam mattis turpis, eget condimentum felis aliquam ac. Sed laoreet gravida cursus. Vestibulum ultricies massa enim, in cursus magna facilisis sit amet. Nunc scelerisque, felis vitae consectetur porttitor, purus sem aliquet felis, at ullamcorper nunc ipsum a orci. Ut congue augue vitae tempus rutrum. Aenean faucibus libero at ex venenatis, quis maximus lorem fringilla. Cras mattis mollis laoreet. Integer finibus augue quis dui ullamcorper tempor. Nam nec laoreet orci, nec posuere sapien. Sed volutpat justo quis turpis eleifend, aliquam consectetur augue feugiat. Pellentesque purus velit, ultrices at ex ut, consectetur facilisis dolor. Morbi et lacus non purus sollicitudin vestibulum sagittis id ipsum. Ut eu turpis sit amet justo consectetur feugiat vel id quam. Morbi eget venenatis sem, id condimentum nulla. Sed maximus dictum erat vitae rutrum. Integer egestas gravida elit, ac mattis est placerat quis (**SOBRENOME DE CO-AUTOR CITADO et al., 1900, p. 111**).

Comment [31]: Referência a trabalhos com mais de dois autores.

Proin pharetra at nibh eu vulputate. In hendrerit lorem sed velit luctus, vel convallis neque porttitor. Vivamus maximus vitae orci vitae consequat. Praesent eget ex elementum, pellentesque magna ut, lobortis tortor. Nulla sagittis ex tellus. Integer scelerisque mauris non convallis consequat. Morbi eu bibendum neque. Donec at velit vulputate, tincidunt mi sit amet, congue est. Praesent neque ligula, aliquam at magna eu, fringilla dignissim odio. Nunc nec velit nec diam feugiat aliquam at quis felis. Donec consectetur enim sed enim porttitor, vel convallis sapien fermentum. Vestibulum id nibh eleifend ante lacinia mattis et eu mi. Ut in dui ex. Mauris vel ultricies libero.

Duis blandit, ligula in vulputate ornare, sem libero vehicula urna, sit amet consequat velit nulla et augue. Mauris at pharetra tortor, at molestie velit. Proin pharetra massa vitae venenatis tempus. Integer at efficitur lacus, non finibus leo. Donec finibus laoreet quam, sed pellentesque odio convallis vitae. Vestibulum vestibulum diam fermentum mollis viverra. Morbi ut nibh nec sem fringilla congue non ut velit. Curabitur tincidunt tincidunt nibh, non interdum lectus porta eu. Donec porta ullamcorper dui ac tristique. In quis ante consectetur, tincidunt justo vitae, volutpat mi.

Quisque a urna et leo euismod eleifend. Sed ut tempus augue, vel hendrerit augue. In hac habitasse platea dictumst. Morbi nec dui sed arcu facilisis interdum. Fusce pellentesque, nisi eget lobortis posuere, justo libero congue ipsum, sed laoreet justo justo a purus. In hac habitasse platea dictumst. Phasellus non pulvinar velit (SOBRENOME DO AUTOR CITADO, 1900, pp. 111-122).

Morbi dignissim sit amet metus et ultricies. Duis consectetur diam nunc, a dapibus nulla dapibus eget. Aliquam lobortis vulputate lorem eu luctus. Quisque euismod finibus ligula quis commodo. Quisque molestie tristique nulla, sed suscipit eros ullamcorper at. Nulla enim tortor, faucibus dignissim malesuada in, laoreet quis mi. Aenean vehicula nibh sit amet nibh convallis luctus. Ut mollis sed quam non faucibus. Maecenas ac nisl tincidunt, consequat diam eget, scelerisque libero (id., ibid.).

In vel velit tellus. Cras sed nunc sit amet urna posuere accumsan. Etiam accumsan maximus libero, vel finibus nibh lacinia ac. Maecenas lacinia euismod venenatis. Etiam quis nisi ut lorem pellentesque ornare eget nec odio. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada

Comment [32]: Referência a múltiplas páginas.

Comment [33]: Quando o autor for o mesmo referenciado na citação imediatamente anterior, utilize "idem" ("id."). Quando o trecho referenciado estiver no mesmo livro e/ou na mesma página citada anteriormente, utilize "Ibidem" ("ibid.).

fames ac turpis egestas. Sed at nisi eget tortor laoreet ultricies in sed neque. Integer vitae erat purus. Sed eu elit et orci euismod fermentum. Pellentesque at tincidunt quam. Duis nisl tortor, tincidunt sed luctus finibus, lacinia sed odio. Nam interdum est nisl, quis pretium dui imperdiet ut. Aliquam et diam vitae mi dignissim laoreet sed id neque. Ut ornare est quis maximus egestas. Integer lorem metus, finibus eget dolor ut, blandit interdum urna (SOBRENOME DE AUTOR CITADO apud SOBRENOME DE OUTRO AUTOR CITADO, 1900).

Comment [34]: Utilize "apud" quando a citação for secundária.

Nunc nisi orci, laoreet at fermentum id, mattis a dolor. Cras vitae libero purus. In hac habitasse platea dictumst. Nulla facilisi. Praesent ex risus, tristique eu sapien id, lobortis condimentum arcu. Phasellus eget purus ac nulla convallis dictum id id diam. Nunc aliquam ultrices dolor, et semper lorem imperdiet in. Nullam vel auctor metus.

Donec et nisl convallis, egestas felis at, tincidunt mauris. "Maecenas fermentum faucibus magna, sit amet dapibus massa interdum ut" (SOBRENOME DE AUTOR CITADO, 1900:111). Cras est purus, tempus ac erat volutpat, consequat euismod justo. Sed eget dapibus quam. Sed scelerisque malesuada ipsum, at gravida odio malesuada in. Nunc venenatis mollis pellentesque. Aenean suscipit sollicitudin vehicula. Nulla vel dignissim tortor, at tempor odio. Vivamus quis turpis vitae magna tempus hendrerit gravida quis tortor. Vivamus purus urna, pulvinar vitae fringilla a, maximus nec mi. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Aliquam erat volutpat.

Comment [35]: Alternativamente, é possível utilizar o modelo (AUTOR, ANO:P.). Escolha um dos modelos e padronize seu documento.

Cras quis arcu tempus, commodo dui eu, iaculis urna. Suspendisse molestie finibus quam fermentum congue. Pellentesque mattis augue ac turpis tempus euismod. Morbi accumsan lectus et erat fringilla consectetur. Sed ornare malesuada volutpat. Morbi porta lacus semper auctor condimentum. Praesent metus tortor, ultrices non tincidunt eget, pharetra sit amet sem. Aliquam vel libero elit. Pellentesque placerat vitae nibh vitae tempus. Etiam feugiat rhoncus justo, ut imperdiet ex eleifend nec. In eget libero id dolor ultrices ultrices quis quis urna. Donec malesuada iaculis turpis sit amet dictum. Fusce non porta lectus, non efficitur eros. Ut consequat, leo in pharetra elementum, augue risus vulputate libero, vel auctor nulla ipsum bibendum sapien (SOBRENOME DE AUTOR CITADO, 1900; 1901).

Comment [36]: Referência a dois trabalhos diferentes do mesmo autor, publicados em anos distintos.

Suspendisse consectetur dolor in tincidunt imperdiet. Fusce ornare lectus id pellentesque egestas. Nunc sollicitudin libero at justo feugiat, in condimentum justo sollicitudin. Proin a orci purus. Vivamus vitae tellus nisi. Donec tincidunt ligula eget hendrerit ornare. Sed fermentum aliquam elit, sed semper mi facilisis vitae. In posuere at mi ut volutpat. Maecenas volutpat velit euismod felis viverra, id facilisis nisi malesuada. Aenean eget sollicitudin nisl, quis vestibulum eros. Integer non tempus nulla, et feugiat urna. In ut lorem eros. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus (SOBRENOME DE AUTOR CITADO, 1900a; 1900b).

Sed placerat sodales orci, sodales gravida velit elementum a. Sed pulvinar tempus dui, quis finibus justo luctus non. Aenean et turpis at leo iaculis varius in ac sem. Curabitur a dictum neque. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Vivamus a tempus ipsum. In hac habitasse platea dictumst. Etiam ornare augue interdum, aliquam est eget, laoreet tortor. Phasellus in posuere neque. Etiam maximus non neque quis consectetur. Curabitur semper ornare facilisis.

Integer pretium sapien non libero elementum sodales. In semper pulvinar lectus, placerat convallis urna venenatis ac. Curabitur magna nunc, cursus ut tortor ac, egestas aliquet ex. Aenean volutpat efficitur massa, at pharetra ante rhoncus eu. Nunc ac velit libero. Aenean sodales mauris non ex sagittis, ut vestibulum arcu consectetur. Duis faucibus porta orci, viverra tincidunt magna iaculis ac. Donec ultrices commodo nulla, sit amet dictum erat tincidunt rutrum. Proin rutrum, dui vitae commodo pulvinar, ante massa euismod magna, et mollis magna nunc at neque.

Vivamus vitae orci id mi lacinia imperdiet a in nisl. Maecenas ullamcorper ante libero. Aenean euismod molestie dolor, et scelerisque odio aliquet in. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Nam sit amet nisi sit amet felis tristique aliquet in eget massa. Nunc eu risus sed sem finibus volutpat. Duis ipsum nunc, laoreet ut nisl in, volutpat sagittis risus. Proin arcu ipsum, laoreet quis efficitur vel, porta in purus. Phasellus nec pretium lorem. Morbi vulputate est sodales odio vehicula tristique. Sed non lorem consectetur, elementum tortor interdum, scelerisque est. In in aliquam mauris. Vestibulum eros nisi, luctus ut convallis vitae, consectetur vitae diam.

Comment [37]: Referência a dois trabalhos diferentes do mesmo autor, publicados no mesmo ano. Diferencie os trabalhos no momento de referenciá-los.

Nam eget commodo ligula. Fusce aliquet aliquam ex vel consectetur. Duis ac erat tempor, facilisis nunc nec, pellentesque ex. Sed congue sapien at laoreet rhoncus. Mauris interdum felis ipsum, eu tincidunt turpis ornare nec. Nullam euismod ultrices cursus. Quisque ac tellus purus. Nunc at nulla mauris. Donec ac metus malesuada, tincidunt urna sed, venenatis nibh. Integer mollis iaculis ligula sed consequat. Phasellus lacinia facilisis turpis sed feugiat. In sodales mollis purus, consectetur molestie lorem blandit eget. Aenean a tristique erat. Nunc et bibendum neque. Aenean accumsan lacus quis eros ultrices, non semper diam cursus (SOBRENOME DO AUTOR CITADO, 1900, p. 111).

Sed dolor turpis, efficitur vitae lectus vel, condimentum iaculis eros. Praesent cursus odio finibus, fringilla nibh ut, blandit risus. Quisque mollis, nibh commodo dictum convallis, ex nisi cursus eros, non venenatis leo lorem faucibus libero. Morbi quis accumsan odio. In in cursus enim. Donec et tristique neque, vel dictum orci. Etiam finibus velit justo, et dapibus eros convallis et. Suspendisse et vestibulum tortor. Vivamus vel auctor leo, id maximus ex. Ut sit amet risus eget arcu imperdiet placerat vel quis orci. Duis ac convallis ligula, eu rutrum nunc.

Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Praesent vitae lacus dapibus, sodales diam posuere, malesuada lectus. Quisque rutrum, lectus at feugiat aliquet, mi nisi tristique arcu, at rutrum nisi mauris eget lacus. Proin malesuada ultrices urna, eleifend tincidunt mauris viverra eget. Vestibulum convallis diam sed enim iaculis mollis. Vestibulum mollis lacus id pulvinar condimentum. Cras ultrices leo at nisi interdum aliquet. Donec laoreet erat id posuere mattis. Mauris dapibus mi nec mi volutpat, eget rhoncus mi viverra. Pellentesque sit amet tellus varius quam dapibus pretium vel sit amet nulla. Pellentesque sed finibus arcu. Morbi egestas semper tincidunt. Aenean volutpat erat eros, tempus gravida turpis euismod nec.

Integer fermentum diam odio, ac pharetra diam pulvinar aliquet. Suspendisse eu posuere velit. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Sed eleifend pretium blandit. Nullam sollicitudin nibh tincidunt elit laoreet, et sodales enim tincidunt. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Cras faucibus dolor at sem vestibulum, id sagittis urna rhoncus. Duis ut lacus et magna efficitur dictum

eget in enim. Maecenas consequat lacinia fringilla. Curabitur fringilla ipsum congue tempor tristique.

Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Fusce facilisis lobortis fringilla. Quisque eros massa, dictum vel hendrerit at, dictum hendrerit augue. Integer aliquam arcu quis magna rutrum interdum. Suspendisse justo elit, mollis in vestibulum ut, aliquam et quam. Curabitur aliquam suscipit auctor. In semper hendrerit neque. Vivamus mi lacus, suscipit ac commodo ac, interdum at ligula. Maecenas egestas massa sed ex euismod, et laoreet erat cursus. Integer sed varius nibh (SOBRENOME DO AUTOR CITADO, 1900).

Nullam a arcu a diam egestas rhoncus. Nulla ultricies euismod mi et tempus. Proin nulla purus, pellentesque ac ultrices eu, condimentum nec nibh. In at nulla eu dolor tristique maximus vel vitae est. Nam venenatis venenatis nunc. Nulla ornare luctus dolor, sed efficitur dui vehicula eget. Nam sed ultricies augue (SOBRENOME DO AUTOR CITADO, op. cit.).

Aliquam condimentum purus nisi. Nulla tristique pretium ante quis luctus. Nunc nec arcu ac ligula venenatis sollicitudin vitae vel turpis. Vestibulum tristique, arcu non ultrices ullamcorper, dui metus facilisis leo, eget tincidunt velit massa et felis. Praesent sed pretium eros, in fringilla metus. Ut imperdiet tortor sit amet erat consectetur, id volutpat urna auctor. Duis interdum vitae libero ac aliquet. Cras efficitur odio ut nisi pulvinar semper. Integer hendrerit lectus sodales accumsan elementum.

Vestibulum luctus tellus id elit venenatis imperdiet. Phasellus posuere, libero in gravida eleifend, nisl mauris dignissim dolor, id egestas elit neque quis dolor. Suspendisse potenti. Curabitur posuere massa tellus, in egestas erat finibus a. Nam consectetur, nisl eget laoreet commodo, arcu tortor faucibus ante, at sollicitudin est nunc non libero. Etiam blandit ex non lorem tempus scelerisque. Fusce at diam diam. Quisque vitae nulla vitae est ultricies venenatis non sed magna. Nullam mauris tortor, molestie ut ligula at, sollicitudin rutrum magna. Nullam at ex ultricies, vestibulum enim vel, vehicula turpis. Curabitur imperdiet tortor egestas odio consequat, eu varius dui vestibulum. Nunc at sollicitudin metus. Mauris sed libero ligula. Donec nulla ex, tristique id porta ut, blandit tristique lacus. Curabitur consequat, ex ac

Comment [38]: Quando a referência for indireta, sem um trecho específico citado, não há obrigatoriedade em se indicar a página citada.

Comment [39]: Quando a referência ao mesmo trabalho já houver sido feita na mesma página, utilize o recurso "op. cit." para indicar que a menção se refere à mesma obra.

mollis lobortis, lectus lectus aliquam nisi, bibendum ultrices leo neque a odio. Sed ut massa laoreet, ullamcorper metus quis, egestas turpis.

Curabitur ornare neque eget orci accumsan, suscipit lobortis magna vulputate. Duis tristique hendrerit lorem nec molestie. Ut tempus ligula dapibus commodo sodales. Sed non fermentum mauris. Curabitur blandit arcu eget tellus consequat, et sagittis leo interdum. In mollis magna nisl, in vehicula nisi varius sit amet. Morbi tempor sit amet erat id aliquet. Ut id fermentum urna. Cras id nunc a tellus tincidunt bibendum. Mauris semper ultricies luctus. Proin et risus tristique, venenatis justo sit amet, dapibus orci. In congue ex vitae eleifend accumsan. Etiam accumsan nisi felis, vel vulputate leo interdum ut. Aenean in eleifend dolor. Nam luctus elit tortor, non feugiat leo tincidunt non. Sed sit amet lacus in est viverra mattis.

Fusce dignissim enim neque, eu cursus massa suscipit ut. Aenean vitae sem diam. Donec justo ligula, ornare sed diam ac, varius tempor enim. Vestibulum eu mi ac lorem volutpat volutpat. Vivamus enim nisl, lobortis sed lacus eu, tincidunt molestie elit. Integer hendrerit erat et est condimentum, eu tristique est sollicitudin. Fusce euismod velit eget ipsum vulputate, in tristique quam posuere. Sed lobortis elementum venenatis. Curabitur vitae sem iaculis, imperdiet leo id, ornare elit. Suspendisse tincidunt in urna eu pellentesque. Donec vitae venenatis nulla, vel lobortis magna. Nam mollis nulla et nisi semper accumsan. Praesent id eros sit amet mi rutrum vulputate at non massa. Vivamus pretium velit massa. Aenean interdum pellentesque orci, id ultrices nulla imperdiet id.

Donec sit amet iaculis nisl, non lacinia nulla. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Pellentesque eget tortor vel nunc sollicitudin venenatis non id lorem. Vivamus at euismod magna. In aliquet lacus ex, at aliquet sapien mattis ac. Sed sagittis lorem ut dolor interdum, sit amet dictum nunc convallis. Integer scelerisque nisi vel mi iaculis rhoncus. Nunc eleifend justo a aliquam suscipit. Sed consectetur felis in ex malesuada, a laoreet velit aliquam. Praesent id dolor efficitur, venenatis nulla at, facilisis tellus.

Donec neque felis, semper quis orci lacinia, faucibus sagittis ex. Sed nec pulvinar ex. Praesent sapien tortor, vestibulum non dui quis, ultrices congue sem. Curabitur consequat dolor ut urna elementum, at iaculis est

vulputate. Curabitur ut dictum leo, ullamcorper venenatis odio. Cras risus arcu, facilisis vitae sapien id, interdum molestie mauris. Proin auctor pharetra felis a lacinia.

Fusce ac posuere nibh. Aenean tincidunt neque congue urna rhoncus, non pretium eros tempus. Nam ut sagittis magna. Sed in facilisis ligula, nec ultricies lectus. Ut faucibus non libero non laoreet. Integer at maximus erat. Pellentesque viverra mattis sapien at egestas. Suspendisse velit justo, tristique sit amet ligula non, condimentum vehicula lacus. Integer ligula nulla, luctus non suscipit nec, pulvinar vitae turpis. Sed in venenatis eros, fringilla suscipit turpis.

Vestibulum dictum porta nibh ut mollis. Maecenas pellentesque odio erat, ut suscipit ante luctus sed. Cras pharetra mattis erat, id auctor magna mattis nec. Vestibulum vulputate efficitur mauris, sed sodales nibh dapibus vitae. Morbi vel tortor justo. Ut mollis lacus eget libero vestibulum, at dictum mi efficitur. Phasellus gravida erat porta velit ullamcorper, sed consequat sem gravida. Maecenas gravida consequat tortor, nec imperdiet lacus mattis finibus. Sed sed justo lobortis mi molestie congue ut sed felis. Sed condimentum, lorem et mattis finibus, nisl risus tempor lectus, a tincidunt mi sapien sed ligula. Curabitur auctor egestas ante ac viverra. Ut at dictum elit. Proin finibus venenatis bibendum.

Curabitur facilisis erat quis ligula convallis, nec finibus nisi consectetur. Praesent metus nisl, viverra sit amet euismod nec, dictum ac erat. Suspendisse ut fermentum leo. Nam ac orci consequat, iaculis tellus id, rhoncus felis. Pellentesque eu sapien gravida, egestas tellus nec, blandit risus. Nam ac pharetra odio, quis dignissim nisi. Integer id imperdiet purus. Vivamus malesuada augue id sollicitudin blandit. Sed sed augue quis mi blandit ornare vel vulputate odio. Quisque non quam nec lacus lacinia molestie et accumsan risus. Curabitur blandit ornare elit, ac accumsan mi pulvinar eu. Nam arcu ligula, semper quis hendrerit at, auctor eget nulla. Donec arcu purus, tincidunt a felis eget, feugiat ornare risus. In sagittis arcu mauris, non hendrerit lorem imperdiet quis. Praesent posuere metus justo. Pellentesque lobortis efficitur cursus.

Nulla semper tortor sed interdum consequat. Donec ipsum velit, pulvinar eget viverra sit amet, cursus cursus lorem. Nullam semper fringilla eros, sit amet tristique leo ornare ut. Nam in diam fringilla, dignissim tellus id, tincidunt odio. Sed mattis malesuada fringilla. Donec quis diam odio. Ut vel aliquam orci (SOBRENOME DO AUTOR CITADO, 1900, p. 111).

Maecenas tincidunt pharetra porttitor. Morbi nisi nisl, sodales vitae mi in, tincidunt blandit odio. Cras tincidunt sodales sem at mollis. Donec semper justo ante, nec lobortis turpis sagittis vitae. Donec cursus leo vitae elit maximus mollis. Etiam fringilla lacus non lacus vulputate, sed lacinia dui pulvinar. Pellentesque lectus sem, hendrerit at libero in, placerat euismod lectus. Maecenas laoreet nibh vitae quam sollicitudin sollicitudin. Nunc hendrerit velit et neque tempor, id consequat justo ultricies. Aliquam erat volutpat. Integer dignissim pulvinar lacinia. Morbi sed neque lacus. Sed et lectus nec turpis finibus posuere at quis nunc. Vestibulum vel lectus rutrum, facilisis mauris sit amet, porttitor orci.

Maecenas id enim ullamcorper tellus convallis suscipit. Integer quis eros lectus. Aliquam condimentum nibh at massa pulvinar, eget blandit sem laoreet. Pellentesque ultrices est ultrices ipsum dapibus, non pharetra ligula fermentum. Aenean aliquet accumsan justo, commodo vehicula diam condimentum et. Vivamus fermentum, tortor a efficitur mollis, tortor ipsum pretium dolor, sed congue erat risus eu elit. Morbi leo erat, sodales vel consectetur sed, vehicula at lacus. Quisque arcu lectus, sagittis et neque non, dictum tempus justo. Vestibulum ullamcorper sit amet ipsum id hendrerit.

Donec egestas fringilla mollis. Suspendisse arcu turpis, dignissim vitae pretium et, auctor ut diam. Cras a turpis eget elit porttitor tincidunt. Quisque quam sem, porta quis fringilla vel, sodales nec dui. Vestibulum sit amet diam quis metus ultricies faucibus. Nam lacinia metus eu orci ultrices, non scelerisque dui rhoncus. Cras non egestas justo. Duis vulputate sem quis lorem mattis sagittis. Nullam at placerat sem. Mauris a lorem sit amet purus dignissim mattis eu vestibulum elit. Aliquam mi ex, lobortis eget ligula sit amet, malesuada scelerisque dui. Curabitur congue, ante et tempor lacinia, ligula erat congue urna, nec auctor velit dolor eu lectus.

Cras hendrerit ex dui. Nunc consectetur iaculis sagittis. Sed cursus lacus sit amet lectus auctor, eget molestie nisl porttitor. Suspendisse sodales

Comment [40]: No corpo do texto utilize itálico apenas para marcar ênfases ou estrangeirismos. Não utilize negrito ou sublinhado.

finibus sapien sed consectetur. Nam sapien orci, viverra non facilis vitae, tempus at dolor. Ut molestie elit dui, et interdum tellus faucibus non. Donec eget elit in lacus euismod tristique eget id felis. Vivamus ut egestas velit, id lobortis diam. Proin condimentum leo erat. Mauris lacinia sagittis orci, a convallis justo finibus quis. Donec ac lacinia felis. Nullam commodo lacinia convallis. Suspendisse placerat velit eu ipsum faucibus convallis. Phasellus tempus porttitor tempor.

In dapibus massa nec finibus dapibus. Nam tincidunt a leo sed tristique. Vivamus maximus elementum risus, vitae gravida dui congue id. Proin pellentesque justo sit amet urna rutrum, id semper eros fringilla. Vestibulum quis rutrum nunc. Nulla in massa quis velit pharetra volutpat id vel sapien. Pellentesque sit amet vulputate ante. Proin quis ligula euismod, egestas turpis a, ultricies tellus. Etiam commodo nunc sed nisi luctus dapibus. Nulla facilisi.

Vivamus dictum lectus mi, at elementum orci ullamcorper at. Phasellus sodales nisi libero, vel blandit diam congue nec. Pellentesque non massa vitae diam tristique molestie non a enim. Donec est justo, pellentesque nec iaculis a, placerat at nulla. Aenean scelerisque nulla massa, et hendrerit velit maximus vitae. Phasellus a velit et nisi iaculis varius vitae et metus. Aenean id nulla eget ante bibendum consequat id et arcu. Maecenas id nulla risus.

Quisque bibendum facilis velit. Nunc vestibulum, velit eu maximus tempus, metus urna porta sapien, eget rutrum neque sem ac ipsum. In elementum, odio sit amet auctor rhoncus, tellus est luctus ligula, non faucibus diam felis sed tortor. Curabitur ac pulvinar justo, quis tincidunt dui. Pellentesque commodo quam vitae orci mollis, a porttitor lectus sollicitudin. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Integer euismod in enim fermentum placerat. Praesent sit amet maximus augue. Pellentesque ac erat eros. Nulla tincidunt aliquam venenatis.

Duis quis justo lobortis, laoreet tellus ut, sagittis nibh. Cras aliquam accumsan aliquet. Donec condimentum bibendum est, sit amet porta felis rhoncus porta. Nunc metus nunc, congue posuere leo eu, porta tristique ante. Vestibulum ut dui eu nisi elementum malesuada. Nulla lorem nibh, dapibus vitae odio eget, venenatis scelerisque libero. Vivamus et lacus vel quam mollis pellentesque. Aliquam tellus nisi, volutpat sollicitudin neque ut,

Comment [41]: A tabulação deve corresponder a 1,25cm. O texto deve ser justificado.

ullamcorper consectetur magna. Morbi mollis dictum tempor. In nec turpis enim. Vivamus lobortis metus eu turpis euismod eleifend. Praesent mollis ex vel tempor molestie. Nunc in elit risus.

Donec tempor dolor ut ligula vulputate, id elementum sem mattis. Vivamus at rutrum velit. Donec ac venenatis nunc. Cras egestas lacus eget ipsum hendrerit, a auctor dolor viverra. Suspendisse pretium sollicitudin pellentesque. Cras lectus risus, malesuada vel ante et, lobortis pulvinar dolor. Ut tempor et nibh id tristique.

Fusce in orci posuere, commodo sapien at, porta arcu. Maecenas non interdum turpis. Nulla facilisi. Curabitur a accumsan sem. Cras mattis orci sed sodales bibendum. Quisque aliquam vulputate mi, a fringilla arcu mattis quis. Sed vehicula lorem nulla, sit amet tincidunt velit mattis nec. Nullam mollis, nisi a malesuada maximus, eros diam maximus sem, sit amet lobortis lacus elit non elit. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos himenaeos. Phasellus ligula nisi, faucibus aliquam sollicitudin non, tempus in lectus. Curabitur pharetra, purus et semper pellentesque, ipsum eros sollicitudin turpis, in cursus erat ipsum vehicula risus.

Donec euismod neque et lorem tincidunt tincidunt. Nam commodo felis ante. Praesent quis mi at lorem auctor mollis. Donec volutpat quis augue in scelerisque. Donec eu libero a erat bibendum porta. Sed non ligula gravida, feugiat libero nec, condimentum neque. Ut odio quam, ullamcorper ac semper a, pulvinar elementum lectus.

Donec semper ornare nulla, a laoreet odio dictum eu. Curabitur odio turpis, lacinia vitae risus at, sagittis elementum nunc. Sed iaculis at elit nec suscipit. Fusce eu pellentesque sem. Sed quis arcu a velit blandit faucibus sit amet in elit. Maecenas luctus ex neque, nec imperdiet ipsum imperdiet non. Duis ipsum dolor, sodales vel rutrum ut, convallis vitae mauris. Morbi nec ex non quam imperdiet interdum. Curabitur vestibulum quam est, ac pretium mi fringilla pulvinar. Phasellus rutrum finibus accumsan. Quisque bibendum nisi sit amet enim tempor viverra. Morbi erat ex, blandit pretium finibus vel, consectetur et magna. Integer at tortor nisl. Integer eu augue tincidunt, varius erat eget, vulputate sem.

Duis aliquet, nunc et faucibus interdum, nisl risus pharetra lectus, sed aliquam lacus justo quis dui. Suspendisse id ante sem. Nunc mattis faucibus

nulla, nec aliquam enim aliquam at. Aenean luctus vestibulum elit. Donec faucibus neque nec lectus commodo hendrerit. Suspendisse cursus, tellus sed vulputate porta, orci quam hendrerit magna, eu congue turpis tellus vitae risus. Nam facilisis diam nec sapien ornare, vel varius lectus viverra. Phasellus sed enim sit amet ipsum fermentum aliquam sit amet nec neque. Sed tincidunt sodales luctus. Morbi consetetur aliquet erat non dapibus. Praesent porta, tortor vitae pellentesque blandit, odio leo tristique diam, sit amet pulvinar nisl ipsum non leo. Nam in tristique turpis.

Nullam libero sem, facilisis sit amet dignissim at, molestie eget libero. Praesent fermentum molestie mi non ullamcorper. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Donec neque lorem, dapibus vitae gravida convallis, maximus eu purus. Maecenas fermentum euismod erat, sit amet hendrerit eros semper nec. Morbi at leo arcu. Ut vitae quam pharetra, scelerisque justo ullamcorper, tincidunt justo.

Vivamus accumsan nisl quam, id hendrerit leo egestas a. In tempus ultrices porttitor. Sed sit amet augue venenatis turpis imperdiet commodo a ut mi. Mauris hendrerit tempor odio, id bibendum sem placerat id. Quisque bibendum dictum elit, ut laoreet tellus vulputate et. Suspendisse potenti. Nam id arcu ac risus tristique rhoncus.

Nunc quis ligula tortor. Duis interdum magna sit amet iaculis porta. Duis scelerisque orci vel tellus blandit, at aliquam nibh volutpat. Vestibulum dolor elit, cursus a mollis nec, ornare ut felis. Nam vestibulum ex eget augue cursus vehicula. Phasellus tincidunt vitae felis quis blandit. Fusce suscipit, risus vitae varius bibendum, nisl leo ultrices enim, non dictum nunc nisi eu sapien. Praesent varius consequat eros, quis pretium leo lacinia eu. Nullam at ultricies quam. Vestibulum ac turpis lobortis, mollis mauris a, pretium odio.

Pellentesque vulputate odio ut ante lacinia feugiat. In sed sapien lectus. Cras tincidunt erat eu eros facilisis, in aliquet felis ultricies. Donec pretium in magna ac commodo. Maecenas pretium justo sed ligula porta, vel maximus lorem semper. Sed nec leo euismod, tempor massa et, mattis sem. Donec sed metus pulvinar, aliquet nunc malesuada, mattis libero. Mauris mollis risus nec arcu tempor, quis dapibus odio facilisis. Nam nec metus sit amet tortor sollicitudin consequat a laoreet ligula. Proin dapibus, enim ac auctor bibendum, nisl urna posuere dolor, ut ornare libero nisi aliquam ligula.

1. LOREM IPSUM DOLOR SIT AMET

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nullam vitae mollis justo, non maximus tellus. Curabitur vehicula lorem ut velit vestibulum, vel tempor nisi lobortis. Aliquam bibendum metus vel ultrices fermentum. Cras odio nisi, consequat eu molestie ut, aliquet non dolor. Curabitur nec diam sit amet ipsum eleifend aliquam. Quisque ornare eget odio varius interdum. Curabitur eu tortor a justo pretium ultrices.

Proin imperdiet cursus leo vitae mollis. Suspendisse at egestas arcu. Aliquam est tellus, feugiat consectetur volutpat nec, tincidunt vitae odio. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Fusce interdum maximus neque et elementum. Vivamus accumsan ac nulla vehicula consequat. Vestibulum sagittis molestie augue sagittis auctor. Etiam enim lorem, fermentum quis ultricies a, volutpat vitae neque. Sed libero ipsum, dapibus sit amet laoreet id, tempor et mauris. Mauris semper commodo molestie. In lobortis ante sed sem dictum, eget sollicitudin arcu interdum. Morbi accumsan risus elit, vel dapibus sem luctus et. Vestibulum lacinia nisl enim, nec efficitur nulla pretium non. Donec vehicula est eget vulputate sagittis. Mauris convallis laoreet justo ac iaculis.

Suspendisse dictum sapien ut felis congue tempus. Donec porttitor, mauris ac viverra ornare, purus velit tempor nunc, nec rutrum urna lectus at purus. Sed luctus nisl quis risus luctus, ac semper velit ornare. Aliquam condimentum mi ut mollis cursus. Nunc sed orci nulla. Fusce id sapien id dolor ornare gravida. Cras ut neque quis erat pharetra feugiat. Praesent rutrum, dui vitae imperdiet condimentum, quam ex aliquam justo, posuere rutrum quam ligula at urna. Sed dignissim dolor mi, nec efficitur mi consectetur sit amet. Cras aliquet, lacus et consequat volutpat, felis nisi vulputate metus, eu elementum metus est quis quam. Mauris orci lorem, ullamcorper et quam vitae, tristique porttitor turpis. Mauris tincidunt, odio non

gravidia porta, leo orci lacinia dui, eget tincidunt nunc magna a libero. Proin ultricies orci non tempor sodales.

Etiam porttitor urna quis faucibus auctor. Sed lectus risus, pharetra maximus odio et, fringilla convallis turpis. Etiam commodo et ligula eget porttitor. Suspendisse finibus dui a tortor laoreet luctus. Morbi consectetur, purus aliquam tincidunt porttitor, ante odio sodales eros, at tempor mi magna in elit. Aenean vitae dolor pellentesque, finibus tortor eu, pulvinar tortor. Morbi ultricies risus urna, id mollis odio cursus ut. Curabitur faucibus fringilla libero, vitae egestas enim tincidunt eu. Aliquam eget nisi in est ullamcorper suscipit non eu libero. Vivamus porttitor odio elit, at consectetur quam rhoncus vitae. Suspendisse tincidunt maximus metus, at feugiat libero fermentum in.

1.1. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit

Vivamus aliquam mattis turpis, eget condimentum felis aliquam ac. Sed laoreet gravida cursus. Vestibulum ultricies massa enim, in cursus magna facilisis sit amet. Nunc scelerisque, felis vitae consectetur porttitor, purus sem aliquet felis, at ullamcorper nunc ipsum a orci. Ut congue augue vitae tempus rutrum. Aenean faucibus libero at ex venenatis, quis maximus lorem fringilla. Cras mattis mollis laoreet. Integer finibus augue quis dui ullamcorper tempor. Nam nec laoreet orci, nec posuere sapien. Sed volutpat justo quis turpis eleifend, aliquam consectetur augue feugiat. Pellentesque purus velit, ultrices at ex ut, consectetur facilisis dolor. Morbi et lacus non purus sollicitudin vestibulum sagittis id ipsum. Ut eu turpis sit amet justo consectetur feugiat vel id quam. Morbi eget venenatis sem, id condimentum nulla. Sed maximus dictum erat vitae rutrum. Integer egestas gravida elit, ac mattis est placerat quis.

- Proin pharetra at nibh eu vulputate. In hendrerit lorem sed velit luctus, vel convallis neque porttitor;
- Vivamus maximus vitae orci vitae consequat;
- Praesent eget ex elementum, pellentesque magna ut, lobortis tortor;

Comment [42]: Arial ou Times New Roman, 12pts, negrito, espaçamento 1,5. Espaços antes e depois do título. Título em caixa alta e baixa.

- Nulla sagittis ex tellus. Integer scelerisque mauris non convallis consequat.

Comment [43]: Exemplo de lista não-ordenada recuada.

Morbi eu bibendum neque. Donec at velit vulputate, tincidunt mi sit amet, congue est. Praesent neque ligula, aliquam at magna eu, fringilla dignissim odio. Nunc nec velit nec diam feugiat aliquam at quis felis. Donec consectetur enim sed enim porttitor, vel convallis sapien fermentum. Vestibulum id nibh eleifend ante lacinia mattis et eu mi. Ut in dui ex. Mauris vel ultricies libero.

1. Duis blandit, ligula in vulputate ornare;
2. Sem libero vehicula urna, sit amet consequat velit nulla et augue. Mauris at pharetra tortor, at molestie velit;
3. Proin pharetra massa vitae venenatis tempus. Integer at efficitur lacus, non finibus leo;
4. Donec finibus laoreet quam, sed pellentesque odio convallis vitae. Vestibulum vestibulum diam fermentum mollis viverra;
5. Morbi ut nibh nec sem fringilla congue non ut velit.

Comment [44]: Exemplo de lista ordenada recuada.

Curabitur tincidunt tincidunt nibh, non interdum lectus porta eu. Donec porta ullamcorper dui ac tristique. In quis ante consectetur, tincidunt justo vitae, volutpat mi. Quisque a urna et leo euismod eleifend. Sed ut tempus augue, vel hendrerit augue. In hac habitasse platea dictumst. Morbi nec dui sed arcu facilisis interdum. Fusce pellentesque, nisi eget lobortis posuere, justo libero congue ipsum, sed laoreet justo justo a purus. In hac habitasse platea dictumst. Phasellus non pulvinar velit.

Morbi dignissim sit amet metus et ultricies. Duis consectetur diam nunc, a dapibus nulla dapibus eget. Aliquam lobortis vulputate lorem eu luctus. Quisque euismod finibus ligula quis commodo. Quisque molestie tristique nulla, sed suscipit eros ullamcorper at. Nulla enim tortor, faucibus dignissim malesuada in, laoreet quis mi. Aenean vehicula nibh sit amet nibh convallis luctus. Ut mollis sed quam non faucibus. Maecenas ac nisl tincidunt, consequat diam eget, scelerisque libero.

In vel velit tellus. Cras sed nunc sit amet urna posuere accumsan. Etiam accumsan maximus libero, vel finibus nibh lacinia ac. Maecenas lacinia euismod venenatis. Etiam quis nisi ut lorem pellentesque ornare eget nec odio. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Sed at nisi eget tortor laoreet ultricies in sed neque. Integer vitae erat purus. Sed eu elit et orci euismod fermentum. Pellentesque at tincidunt quam. Duis nisl tortor, tincidunt sed luctus finibus, lacinia sed odio. Nam interdum est nisl, quis pretium dui imperdiet ut. Aliquam et diam vitae mi dignissim laoreet sed id neque. Ut ornare est quis maximus egestas. Integer lorem metus, finibus eget dolor ut, blandit interdum urna.

FIGURA 1.1 – Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit

FONTE: Lugar de onde a imagem foi retirada.

Nunc nisi orci, laoreet at fermentum id, mattis a dolor. Cras vitae libero purus. In hac habitasse platea dictumst. Nulla facilisi. Praesent ex risus, tristique eu sapien id, lobortis condimentum arcu. Phasellus eget purus ac nulla convallis dictum id id diam. Nunc aliquam ultrices dolor, et semper lorem imperdiet in. Nullam vel auctor metus.

Donec et nisl convallis, egestas felis at, tincidunt mauris. Maecenas fermentum faucibus magna, sit amet dapibus massa interdum ut. Cras est purus, tempus ac erat volutpat, consequat euismod justo. Sed eget dapibus quam. Sed scelerisque malesuada ipsum, at gravida odio malesuada in. Nunc venenatis mollis pellentesque. Aenean suscipit sollicitudin vehicula. Nulla vel dignissim tortor, at tempor odio. Vivamus quis turpis vitae magna tempus

Comment [45]: Exemplo de imagem. Lembre-se de indicar a ordenação (conforme a lista de ilustrações no início do trabalho), o título/a legenda da imagem e a fonte de onde foi retirada.

hendrerit gravida quis tortor. Vivamus purus urna, pulvinar vitae fringilla a, maximus nec mi. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Aliquam erat volutpat.

Cras quis arcu tempus, commodo dui eu, iaculis urna. Suspendisse molestie finibus quam fermentum congue. Pellentesque mattis augue ac turpis tempus euismod. Morbi accumsan lectus et erat fringilla consectetur. Sed ornare malesuada volutpat. Morbi porta lacus semper auctor condimentum. Praesent metus tortor, ultrices non tincidunt eget, pharetra sit amet sem. Aliquam vel libero elit. Pellentesque placerat vitae nibh vitae tempus. Etiam feugiat rhoncus justo, ut imperdiet ex eleifend nec. In eget libero id dolor ultrices ultrices quis quis urna. Donec malesuada iaculis turpis sit amet dictum. Fusce non porta lectus, non efficitur eros. Ut consequat, leo in pharetra elementum, augue risus vulputate libero, vel auctor nulla ipsum bibendum sapien.

Suspendisse consectetur dolor in tincidunt imperdiet. Fusce ornare lectus id pellentesque egestas. Nunc sollicitudin libero at justo feugiat, in condimentum justo sollicitudin. Proin a orci purus. Vivamus vitae tellus nisi. Donec tincidunt ligula eget hendrerit ornare. Sed fermentum aliquam elit, sed semper mi facilisis vitae. In posuere at mi ut volutpat. Maecenas volutpat velit euismod felis viverra, id facilisis nisi malesuada. Aenean eget sollicitudin nisl, quis vestibulum eros. Integer non tempus nulla, et feugiat urna. In ut lorem eros. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus.

TABELA 1.1 – Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit...

Título 1	Ano	%	Valor (R\$)	Quantidade	Números
Título 2	1900	99,9%	R\$ 100,00	1,2 milhão	101
Título 3	1901	99,9%	R\$ 101,00	90 mil	Onze
Título 4	1902	100,0%	R\$ 101,99	90.000	LXII

FONTE: O autor.

Comment [46]: Quando a fonte dos dados for o próprio autor do trabalho, indique apenas "O autor" no campo correspondente.

Sed placerat sodales orci, sodales gravida velit elementum a. Sed pulvinar tempus dui, quis finibus justo luctus non. Aenean et turpis at leo iaculis varius in ac sem. Curabitur a dictum neque. Vestibulum ante ipsum

primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Vivamus a tempus ipsum. In hac habitasse platea dictumst. Etiam ornare augue interdum, aliquam est eget, laoreet tortor. Phasellus in posuere neque. Etiam maximus non neque quis consectetur. Curabitur semper ornare facilisis.

Integer pretium sapien non libero elementum sodales. In semper pulvinar lectus, placerat convallis urna venenatis ac. Curabitur magna nunc, cursus ut tortor ac, egestas aliquet ex. Aenean volutpat efficitur massa, at pharetra ante rhoncus eu. Nunc ac velit libero. Aenean sodales mauris non ex sagittis, ut vestibulum arcu consectetur. Duis faucibus porta orci, viverra tincidunt magna iaculis ac. Donec ultrices commodo nulla, sit amet dictum erat tincidunt rutrum. Proin rutrum, dui vitae commodo pulvinar, ante massa euismod magna, et mollis magna nunc at neque.

Vivamus vitae orci id mi lacinia imperdiet a in nisl. Maecenas ullamcorper ante libero. Aenean euismod molestie dolor, et scelerisque odio aliquet in. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Nam sit amet nisi sit amet felis tristique aliquet in eget massa. Nunc eu risus sed sem finibus volutpat. Duis ipsum nunc, laoreet ut nisl in, volutpat sagittis risus. Proin arcu ipsum, laoreet quis efficitur vel, porta in purus. Phasellus nec pretium lorem. Morbi vulputate est sodales odio vehicula tristique. Sed non lorem consectetur, elementum tortor interdum, scelerisque est. In in aliquam mauris. Vestibulum eros nisi, luctus ut convallis vitae, consectetur vitae diam.

REFERÊNCIAS

SOBRENOME, Nome. *Título do livro*. Cidade: Editora, 1900.

Comment [47]: Título em itálico.

_____. *Título de outro livro do mesmo autor*. Cidade: Editora, 1901a.

Comment [48]: Quando o autor for o mesmo referenciado acima, utilize apenas quatro travessões em substituição a seu nome.

_____. *Título de outro livro do mesmo autor*. Cidade: Editora, 1901b.

SOBRENOME, Nome; SOBRENOME, Nome. *Título do livro: e subtítulo, se houver*. Cidade: Editora, 1900.

Comment [49]: Nomes separados por ponto-e-vírgula.

SOBRENOME, Nome *et al.* *Título do livro: e subtítulo, se houver*. Cidade: Editora, 1900.

Comment [50]: Quando houver mais de dois autores, cite apenas o primeiro autor e indique "et al."

SOBRENOME, Nome. *Título do capítulo de livro*. In: SOBRENOME, Nome (org.). *Título do livro*. Cidade: Editora, 1900.

Comment [51]: "In:" indica que um determinado trabalho foi publicado como capítulo de um livro.

SOBRENOME, Nome. Título do artigo em periódico científico. In: *Periódico Científico*, volume(número), 1900, pp. 111-122.

Comment [52]: Indique os organizadores ou editores dos trabalhos, quando houver.

SOBRENOME, Nome. *Título do artigo em fonte eletrônica*. In: Site, Seção, 1900. Disponível em:

Comment [53]: Título do periódico em itálico.

<<http://www.site.com.br>>. Acessado em: dd/mm/aaaa.

Comment [54]: Atenção: a data de acesso é importante para o caso de documentos eletrônicos, pois eles podem não estar mais disponíveis no momento em que o leitor tentar consultá-los.

APÊNDICE A – NOME DO DOCUMENTO ELABORADO PELO AUTOR

Entrevista com Fulano de Tal, realizada em dd de mm de aaaa, às hh, no Local Local.

ENTREVISTADOR(A) – Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nullam vitae mollis justo, non maximus tellus. Curabitur vehicula lorem ut velit vestibulum, vel tempor nisi lobortis. Aliquam bibendum metus vel ultrices fermentum. Cras odio nisi, consequat eu molestie ut, aliquet non dolor. Curabitur nec diam sit amet ipsum eleifend aliquam. Quisque ornare eget odio varius interdum. Curabitur eu tortor a justo pretium ultrices?

ENTREVISTADO(A) – Proin imperdiet cursus leo vitae mollis. Suspendisse at egestas arcu. Aliquam est tellus, feugiat consectetur volutpat nec, tincidunt vitae odio. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Fusce interdum maximus neque et elementum. Vivamus accumsan ac nulla vehicula consequat. Vestibulum sagittis molestie augue sagittis auctor. Etiam enim lorem, fermentum quis ultricies a, volutpat vitae neque. Sed libero ipsum, dapibus sit amet laoreet id, tempor et mauris. Mauris semper commodo molestie. In lobortis ante sed sem dictum, eget sollicitudin arcu interdum. Morbi accumsan risus elit, vel dapibus sem luctus et. Vestibulum lacinia nisl enim, nec efficitur nulla pretium non. Donec vehicula est eget vulputate sagittis. Mauris convallis laoreet justo ac iaculis.

ENTREVISTADOR(A) – Suspendisse dictum sapien ut felis congue tempus. Donec porttitor, mauris ac viverra ornare, purus velit tempor nunc, nec rutrum urna lectus at purus. Sed luctus nisl quis risus luctus, ac semper velit ornare. Aliquam condimentum mi ut mollis cursus. Nunc sed orci nulla. Fusce id sapien id dolor ornare gravida. Cras ut neque quis erat pharetra feugiat. Praesent rutrum, dui vitae imperdiet condimentum, quam ex aliquam justo,

posuere rutrum quam ligula at urna. Sed dignissim dolor mi, nec efficitur mi consectetur sit amet. Cras aliquet, lacus et consequat volutpat, felis nisi vulputate metus, eu elementum metus est quis quam. Mauris orci lorem, ullamcorper et quam vitae, tristique porttitor turpis. Mauris tincidunt, odio non gravida porta, leo orci lacinia dui, eget tincidunt nunc magna a libero. Proin ultricies orci non tempor sodales?

ENTREVISTADO(A) – Etiam porttitor urna quis faucibus auctor. Sed lectus risus, pharetra maximus odio et, fringilla convallis turpis. Etiam commodo et ligula eget porttitor. Suspendisse finibus dui a tortor laoreet luctus. Morbi consectetur, purus aliquam tincidunt porttitor, ante odio sodales eros, at tempor mi magna in elit. Aenean vitae dolor pellentesque, finibus tortor eu, pulvinar tortor. Morbi ultricies risus urna, id mollis odio cursus ut. Curabitur faucibus fringilla libero, vitae egestas enim tincidunt eu. Aliquam eget nisi in est ullamcorper suscipit non eu libero. Vivamus porttitor odio elit, at consectetur quam rhoncus vitae. Suspendisse tincidunt maximus metus, at feugiat libero fermentum in.

ENTREVISTADOR(A) – Vivamus aliquam mattis turpis...

ENTREVISTADO(A) – Proin pharetra at nibh eu vulputate. In hendrerit lorem sed velit luctus, vel convallis neque porttitor. Vivamus maximus vitae orci vitae consequat. Praesent eget ex elementum, pellentesque magna ut, lobortis tortor. Nulla sagittis ex tellus. Integer scelerisque mauris non convallis consequat. Morbi eu bibendum neque. Donec at velit vulputate, tincidunt mi sit amet, congue est. Praesent neque ligula, aliquam at magna eu, fringilla dignissim odio. Nunc nec velit nec diam feugiat aliquam at quis felis. Donec consectetur enim sed enim porttitor, vel convallis sapien fermentum. Vestibulum id nibh eleifend ante lacinia mattis et eu mi. Ut in dui ex. Mauris vel ultricies libero.

ENTREVISTADOR(A) – Duis blandit, ligula in vulputate ornare, sem libero vehicula urna, sit amet consequat velit nulla et augue. Mauris at pharetra tortor, at molestie velit. Proin pharetra massa vitae venenatis tempus. Integer at efficitur lacus, non finibus leo. Donec finibus laoreet quam, sed pellentesque odio convallis vitae. Vestibulum vestibulum diam fermentum

mollis viverra. Morbi ut nibh nec sem fringilla congue non ut velit. Curabitur tincidunt tincidunt nibh, non interdum lectus porta eu. Donec porta ullamcorper dui ac tristique. In quis ante consectetur, tincidunt justo vitae, volutpat mi?

ENTREVISTADO(A) – Quisque a urna et leo euismod eleifend. Sed ut tempus augue, vel hendrerit augue. In hac habitasse platea dictumst. Morbi nec dui sed arcu facilisis interdum. Fusce pellentesque, nisi eget lobortis posuere, justo libero congue ipsum, sed laoreet justo justo a purus. In hac habitasse platea dictumst. Phasellus non pulvinar velit.

ENTREVISTADOR(A) – Morbi dignissim sit amet metus et ultricies. Duis consectetur diam nunc, a dapibus nulla dapibus eget. Aliquam lobortis vulputate lorem eu luctus. Quisque euismod finibus ligula quis commodo. Quisque molestie tristique nulla, sed suscipit eros ullamcorper at. Nulla enim tortor, faucibus dignissim malesuada in, laoreet quis mi. Aenean vehicula nibh sit amet nibh convallis luctus. Ut mollis sed quam non faucibus. Maecenas ac nisl tincidunt, consequat diam eget, scelerisque libero...

ENTREVISTADO(A) – In vel velit tellus. Cras sed nunc sit amet urna posuere accumsan. Etiam accumsan maximus libero, vel finibus nibh lacinia ac. Maecenas lacinia euismod venenatis. Etiam quis nisi ut lorem pellentesque ornare eget nec odio. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Sed at nisi eget tortor laoreet ultricies in sed neque. Integer vitae erat purus. Sed eu elit et orci euismod fermentum. Pellentesque at tincidunt quam. Duis nisl tortor, tincidunt sed luctus finibus, lacinia sed odio. Nam interdum est nisl, quis pretium dui imperdiet ut. Aliquam et diam vitae mi dignissim laoreet sed id neque. Ut ornare est quis maximus egestas. Integer lorem metus, finibus eget dolor ut, blandit interdum urna.

ANEXO I – NOME DO DOCUMENTO NÃO ELABORADO PELO AUTOR

Dados do anexo.
Fonte.
Ano.